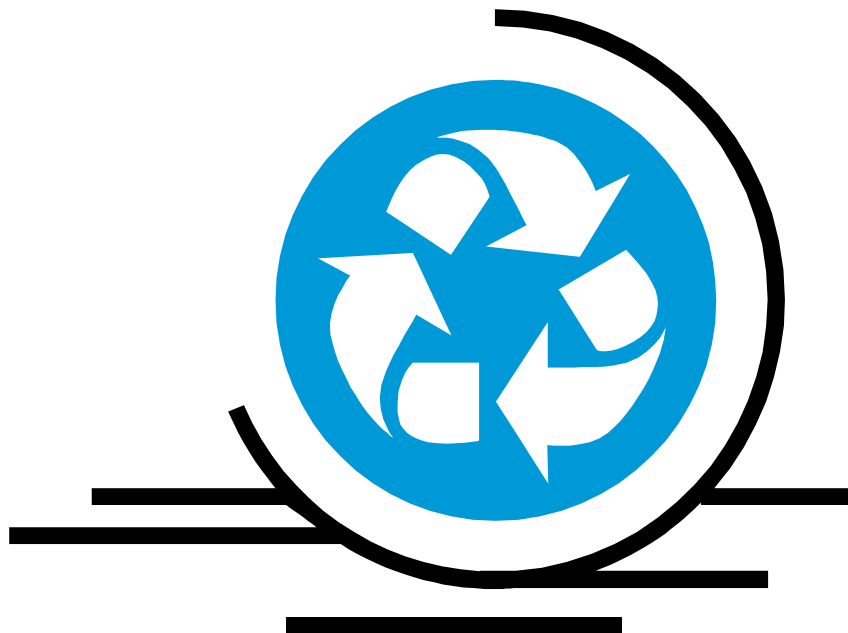

Handleplan for Det Specialiserede Socialområde

Opfølgning og justering

Baggrund

Forvaltningen udarbejdede i forbindelse budget 2015-2018 en budgetanalyse for det specialiserede socialområde.

Den overordnede analyse blev udarbejdet på baggrund af et forventet merforbrug på 5 mio. kr. i 2015 og 10 mio. kr. i 2016. Merforbruget var beregnet ud fra den forventede tilgang af borgersager og det prisniveau, der var kendt på daværende tidspunkt. Forskellen mellem det forventede merforbrug i 2015 og 2016, som udgør 5 mio. kr., skyldtes, at der i hvert af årene 2014 og 2015 midlertidigt var overført 5 mio. kr. fra det specialiserede børneområde til voksenområdet.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2015-18 blev der tilført 2,5 mio. kr. til området, således at den aktuelle udfordring var på 2,5 mio. kr. i 2015 stigende til 7,5 mio. kr. i 2016.

Forvaltningen udarbejdede en handleplan, med henblik på reduktion af det stigende forbrug på området. Handleplanen blev politisk behandlet i Social- og Sundhedsudvalget den 1. december 2014 og i Kommunalbestyrelsen den 16. december 2014.

Handleplanen beskrev fokusområder som "Styrkelse af myndighedsfunktionen", "Kompetenceudvikling af medarbejderne" og "Det gode "købmandsskab"" og beskrev fremadrettede handlemuligheder i forhold til konkrete områder for støtte (botilbud til borgere, socialpædagogisk støtte, herberger og krisecentre m.v.). En stor del af handleplanens forudsætning var, at et betragteligt antal borgere kunne hjemtages til boliger i kommunen.

Generelt er der flyttet flere borgere til Hvidovre Kommune. Den store tilflytning har ud over en stor gruppe af børnefamilier, også betydet en øget tilflytning af voksne borgere med behov for støtte. Samtidig er det generelle behov for støtte blevet større, flere borgere bliver diagnosticeret med f.eks. angst, autisme, ADHD og spiseforstyrrelser. Der reddes flere borgere fra ulykker med alvorlige varige følger. Ligeledes lever flere borgere længere med forskellige handicaps og får derved mere brug for støtte.

I årets første økonomirapportering pr. 31. marts 2016, der har været forelagt for Social- og Sundhedsudvalget den 3. maj, fremgik følgende.

"Det voksenspecialiserede område har været et område med massive budgetudfordringer gennem de seneste par år og forvaltningen har haft særligt fokus på området. Ultimo 2014 blev der udarbejdet en handleplan med mål om at nedbringe udgifterne på området – handleplanen er behandlet i Social- og Sundhedsudvalget den 1. december 2014. En stor del af handleplanens tiltag var, at et betragteligt antal borgere kunne hjemtages til boliger i kommunen. Dette var gældende for både beboere i botilbud og for hjemløse borgere, der midlertidigt bor på herberger. Kommunen har ikke indflydelse på udgifterne til herberger, idet visitationen beror hos herbergets ledelse. Kommunen har imidlertid mulighed for at tilbyde borgeren bolig i kommunen.

Denne del af handleplanen har imidlertid ikke kunne iværksættes, idet det ikke har været muligt at få ekstra boliger i Hvidovre til disse borgere. Dette har betydet, at især antallet af borgere og dermed udgifterne til herberger er steget.

Forvaltningen har et markant fokus på overholdelse af de givne økonomiske rammer og forudsætter overholdelse af forvaltningens samlede ramme".

Isoleret set udviser økonomirapportering pr. 31. marts 2016 et merforbrug på det specialiserede socialområde på 9,3 mio. kr. I denne handleplan foreligger forskellige forslag til budgetoverholdelse.

Fokus på borgerens ressourcer og mulighed for at tage ansvar for eget liv

For at give borgeren bedst mulige rammer for at have indflydelse på eget liv og bruge egne ressourcer videst muligt, fremhævede forvaltningen med handleplanen, at der fremadrettet ville tages udgangspunkt i at:

- tilbyde mindst indgribende foranstaltning, der tilgodeser borgerens behov
- støtte borgeren i at forblive i egen bolig frem for at flytte i botilbud
- sikre fokus på udvikling og tilpasning af indsatsen, således at borgernes egne ressourcer understøttes, og/eller
- sikre, at borgerens færdigheder vedligeholdes.

Dette understøttet ligeledes af Lov om Social Services intentioner.

Med Lov om Social Service skal kommunen tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer og tilbyde serviceydelser der også kan have et forebyggende sigte. Den skal ligeledes tilgodese behov, som følge af nedsat funktionsevne, fysisk eller psykisk, eller følger af særlige sociale problemer.

Formålet med hjælpen efter Serviceloven er *"at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten"*.¹

Dertil bygger loven på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Hjælpen skal tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuelt vurdering af den enkeltes behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.²

Der er, sideløbende med handleplanen, arbejdet med udvikling af en strategi for området. Strategien sætter fokus på, hvordan kommunen arbejder for at skabe gode rammer for alle borgere i kommunen, således at den enkeltes mulighed for at klare sig selv fremmes. Strategien fremhæver blandt andet, at det har stor betydning, at borgerens eget perspektiv inddrages, at borgeren er med til at definere udfordringer og løsninger for sit eget liv. Det skaber de mest holdbare forandringer og øger livskvaliteten for den enkelte borger.

Samtidig skal det naturligvis fremhæves, at der altid vil være borgere, som har et så begrænset udviklingspotentiale, at kommunen i stedet skal sikre borgeren den bedst mulige hjælp i beskyttede rammer.

Fokusområder fra handleplanen

Handleplanen fremhævede blandt andet, at der var behov for at styrke myndighedsfunktionen og kompetenceudvikle medarbejderne. Målet var at få bragt borgernes retssikkerhed i centrum, sikre god kvalitet i løsningerne og mere helhedsorienterede løsninger. Der er arbejdet med en lang række tiltag som vedrører dette.

Der er etableret et tværgående visitationsudvalg, hvor chefer for Ældre- og Handicapafdelingen, Sundheds- og Træningsafdelingen, Familie- og Dagtilbudsafdelingen, samt Økonomiafdelingen sammen træffer afgørelse på det samlede område. Begrundelsen for at etablere et tværgående visitationsudvalg var, at en del af de sager, der blev behandlet i Voksenrådgivningen kræver et tæt samarbejde til andre afdelinger, for at sikre en helhedsorienteret indsats, både i forhold til økonomi og faglighed. Visitationen fungerer som beslutningsforum, og som følge af den tværgående sammensætning fungerer den også som et læringsrum.

Visitationsudvalget afgør, om den faglige plan for den enkelte borger (som rådgiverne har indstillet) kan realiseres, og giver borgerne de bedste muligheder indenfor den samlede økonomiske ramme.

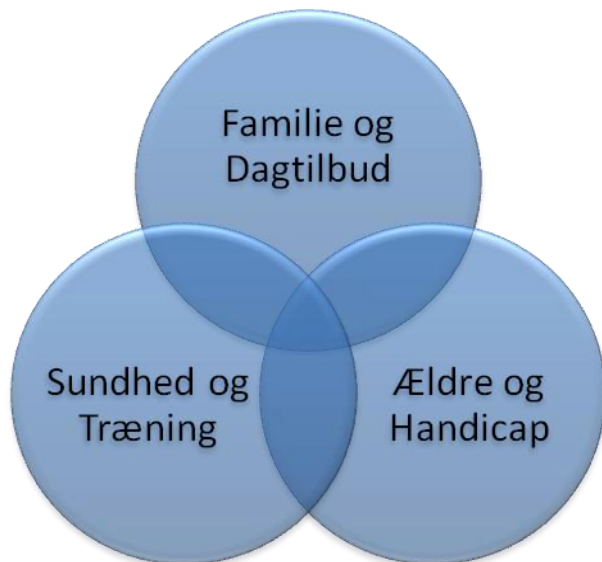
---

¹ Servicelovens § 1, stk. 2

² Servicelovens § 1, stk. 3.

Beslutningerne skal understøtte borgerne i at opretholde selvstændighed og selvhjulpenhed. Det betyder også, at der sættes fokus på støtte før kompensation. Visitationen sker altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkeltes behov og forudsætninger.

For at kunne understøtte, hvad der er bedst for borgeren og billigst for kommunen, vil det i nogle tilfælde betyde, at det tilbud der gives til borgeren, kan være sammensat af tilbud, som finansieres af flere afdelinger bl.a. fordi, indsatsen har ophav i forskellige lovgivninger.

Figuren ovenfor viser, at der kan være borgersager, hvor der er et økonomisk og indsatsmæssigt overlap mellem de forskellige afdelinger.

For at fastholde fokus på, hvad der er bedst for borgeren og billigst for kommunen uden at skele til, hvilken budgetpost finansieringen stammer fra, er det aftalt, at der indføres en særlig konstruktion "cirkulær økonomi".

At tænke økonomien cirkulært er at være bevidst om, at de samlede indsatser for borgeren, kan betyde større forbrug på nogle konti og mindre på andre. Dette må ikke forhindre, at borgeren får det bedste tilbud, der samtidig er billigst for kommune. Den cirkulære økonomi betyder, at der er konstant styring på de specifikke faglige porteføljer, men samtidig også på den økonomi der cirkulærer mellem afdelingerne.

Der er ligeledes etableret månedlige budgetopfølgingsmøder med Økonomiafdelingen, for at understøtte Voksenrådgivningen og give et løbende overblik og bedre forudsætninger for styring af området.

I Voksenrådgivningen er der udarbejdet forskellige materialer, som medvirker til at understøtte medarbejdernes faglige arbejde og styrker kvaliteten og ensartetheden i sagsbehandlingen og dermed medvirke til at sikre borgerens retssikkerhed.

Et af de udarbejdede dokumenter, "Sagsbehandlingen i Voksenrådgivningen", beskriver overordnet forskellige elementer i sagsbehandlingen, eksempelvis udredningsmetode, oplysning af sagen, samtykke, partshøring, afgørelser, klagevejledning m.v. Der er udarbejdet materiale som omhandler, hvordan medarbejderne i Voksenrådgivningen skal arbejde med Voksenudredningsmetoden (VUM).

Der er sat fokus på Ankestyrelsens skriftlige materiale om afgørelser, som bruges i det fælles arbejde. For at sætte yderligere fokus på afgørelser og kvaliteten af dem, har Voksenrådgivningen afholdt to kurser for medarbejderne, det ene var arrangeret med KL, det andet med kommunens borgerrådgiver.

Der er udarbejdet en ny kompetenceplan for Voksenrådgivningen, som blev behandlet på Social- og Sundhedsudvalgets seneste møde den 3. maj 2016. Kompetenceplanen beskriver beslutningskompetencen inden for de enkelte bestemmelser i det lovgrundlag, som Voksenrådgivningen arbejder efter. Formålet er at skabe klarhed over hvem, der kan træffe hvilke beslutninger i Voksenrådgivningen. Forvaltningen har ønsket at give rådgiverne kompetence på områder, hvor de tidligere ikke har haft den. Bl.a. kompetence til at iværksætte visse foranstaltninger i interne tilbud. Dette forenkler sagsbehandlingen for borgerne og resulterer i en kortere sagsbehandlingstid.

Der er således fulgt op på den del af handleplanen, der omhandler medarbejdernes kompetenceudvikling, samt styrkelse af myndighedsfunktionen.

På den baggrund gennemgås den aktuelle status på handleplanen, forslag til justeringer for at sikre at der igen skabes balance mellem budgettet og det faktiske forbrug. Afsnittene tager udgangspunkt i den oprindelige opbygning af handleplanen.

Borgere i botilbud

Midlertidige botilbud § 107

Kommunen skal tilbyde midlertidigt botilbud til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, har behov for omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner, for pleje eller behandlingsmæssig støtte i en periode.

Hvidovre Kommune har ikke egne midlertidige botilbud, men køber pladser til sine borgere eksternt.

I 2015 var der 105 helårspersoner i midlertidige botilbud til en faktisk udgift på 58,4 mio. kr., hvilket giver en gennemsnitspris pr. plads på ca. 560.000 kr. I 2016 forventes 112 helårspersoner til forventede 62,1 mio. kr.

Hvad forventede handleplanen i forhold til midlertidige botilbud?

Handleplanen fremhævede, at nogle borgere blev henvist til midlertidige botilbud med diagnoser, hvor ny forskning har vist, at det er muligt at iværksætte psykosociale rehabiliteringsforløb, som tager udgangspunkt i den enkelte borgers ressourcer og ønsker, og øger muligheden for, at borgerne kommer sig og forbliver/kan blive aktive medborgere og dermed ikke fremadrettet skal tage ophold på et midlertidigt tilbud.

Ultimo 2014 havde forvaltningen identificeret 32 borgere, hvor det vurderedes muligt at påbegynde et rehabiliterende forløb, som ville betyde, at borgeren kunne hjemtages til egen bolig eller tilbydes til et mindre indgribende tilbud. Forvaltningen havde en forventning om, at kunne nedbringe forbruget med 6,3 mio. kr. over en 2 årig periode.

Forudsætningen var, at de nødvendige boliger var til rådighed. Det har dog været en umulig udfordring at "skaffe" boliger, der kan hjælpe til at nedbringe antallet af pladser i midlertidige botilbud. I praksis har Voksenrådgivningen fået mulighed for at anvise borgere til fem boliger mellem august og december 2015.

Kun en mindre del af den forudsatte besparelse har kunnet værksættes med hjemtagelse til egen bolig med støtte. Omfanget af boliger til anvisning af den pågældende målgruppe har imidlertid slet ikke kunnet imødegå behovet..

Midlertidige botilbud fremadrettet

Fremadrettet vil det tværgående visitationsudvalg have en visitationspraksis, der i højere grad er i overensstemmelse med den faglige tilgang om at understøtte borgeren med den mindst indgribende foranstaltning, der tilgodeser borgerens behov.

I forhold til midlertidige botilbud vil udgangspunktet være, at borgeren igen skal flytte til en mere selvstændig boform eller i egen bolig, når det umiddelbare behov for døgntilbuddet er afhjulpet. Det betyder, at den støtte og behandling den enkelte tilbydes skal have fokus på størst mulig selvhjulpenhed.

Forældre til unge med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse vil blive opfordret til at lade deres unge skrive op til egen bolig, ligesom andre unge. Forældrene kan dermed ikke forvente at Voksenrådgivningen automatisk tilbyder den unge en botilbud ved det 18. år.

Fremadrettet vil Voksenrådgivningen sikre, at borgeren systematisk sættes i egenbetaling, ud fra en individuel økonomisk vurdering, af borgerens rådighedsbeløb, når en borger anvises et bosted. Det er både rimeligt og muligt for disse borgere, at betale en egenbetaling på husleje og almene omkostninger, ligesom andre borgere. Der vil blive udarbejdet standarder for fastsættelse af borgerens rådighedsbeløb. Det forventes, at en systematisk opkrævning af egenbetaling på både midlertidige og varige botilbud, vil genere en årlig besparelse på 1,5 mio. kr.

Forvaltningen vil undersøge mulighederne for at etablere et lokalt midlertidigt botilbud. Det vurderes, at et lokalt tilbud vil genere en besparelse på 3,6 mio.kr. Da et eventuelt botilbud først skal etableres vil den økonomiske gevinst først have fuld effekt fra 2018.

Et lokalt tilbud vil give den enkelte borger en mulighed for at fastholde sit netværk og tilhørsforhold til lokalområdet. Det vil formentlig også i mange tilfælde gøre overgangen til at flytte i egen bolig igen, nemmere for borgeren.

Ud af de 32 borgere, som forvaltningen i 2014 vurderede ville profetere af at flytte fra et midlertidigt botilbud til egen bolig, eller alternativt tilbydes et mindre indgribende botilbud, er der pt. en gruppe på 15 borgere, som selv ønsker at flytte i egen bolig med støtte, og hvor Voksenrådgivningen vurderer, at de vil profitere af at bo i egen bolig. Der skal således arbejdes med at få disse borgere i egen bolig.

Længerevarende botilbud § 108

Kommunen skal tilbyde længerevarende botilbud til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Handleplanen fremhævede, at denne borgergruppe har meget komplekse problemstillinger, som vanskeligt kan håndteres i eget hjem. Forvaltningen havde som udgangspunkt ikke påtænkt hjemtagelse af borgere i denne borgergruppe til egen bolig med støtte.

I 2015 var der 117 helårspersoner i varige botilbud i 2015 til i alt 103,1 mio. kr. og dermed fås en gennemsnitspris pr. plads på godt 880.000 kr. I 2016 forventes 120 helårspersoner til en samlet pris på 105,1 mio. kr.

Hvad forventede handleplanen i forhold til længerevarende botilbud?

Ud af de 117 borgere, der boede i længerevarende botilbud, da handleplanen blev udarbejdet, fandt forvaltningen, at der i 8 borgersager var mulighed for at påbegynde en indsats, hvor antallet af tillægsydelse hos den enkelte borger kunne revurderedes, eller borgeren kunne hjemtages til plejehjem eller alternativt botilbud.

I handleplanen forventede forvaltningen at en genforhandling af tillægsydelse, kunne generere en besparelse på 500.000 kr. årligt. En reduktion af beskæftigelses- og aktivitetstilbud til borgerne kunne generere en årlig besparelse på 400.000 kr. Hjemtagning eller overflytning af borgere til billigere tilbud forventedes på længere sigt, at kunne generere en besparelse på 2 mio. kr. årligt.

Når der tværgående visitationsudvalg har revisiteret denne borgergruppe, har der konsekvent været fokus på, at de bevilligede tillægsydelse skulle bortfalde (en tillægsydelse kan f.eks. være ekstra personale tilknyttet borgeren). I flere tilfælde har det dog vist sig, at borgeren har været i fare for at blive "smidt ud" af sit bosted, såfremt visitationsudvalget ikke har villet bevillige tillægsydelse. I forhold til disse borgere, har Voksenrådgivningen arbejdet på at finde alternative løsninger.

Voksenrådgivningen har mere konsekvent bevilliget aktivitets- og beskæftigelsestilbud i 3-4 dage i forhold til tidligere 5 dage.

Den del af handleplanen, som omhandlede overflytning af borgere til et mindre indgribende tilbud, har ikke været mulig at gennemføre på dette korte sigt.

Længerevarende botilbud fremadrettet

Borgere, der bor i længerevarende botilbud vil typisk tilhøre den gruppe af borgere for hvem kommunen i højere grad skal sørge for at sikre den bedst mulige hjælp i beskyttede rammer. Disse borgere vil ofte have et mere begrænset udviklingspotentiale og begrænset mulighed for at anvende egne ressourcer.

Borgere, der visiteres til længerevarende botilbud, er den borgergruppe, der har det største støttebehov. En plads i et længerevarende botilbud er derfor meget omkostningstung. Voksenrådgivningen vil fortsat have fokus på dyre tillægsydelse f.eks. i form af ekstra personaleressourcer og vil også i langt højere grad lave en individuel vurdering af den enkeltes behov for aktivitets- og beskæftigelsestilbud.

I forbindelse med udbygningen af lokale plejepladser, kan det med fordel undersøges, hvorvidt det er muligt, at etablere lokale plejepladser til den ældre del af denne borgergruppe. Ved at etablere 5 plejepladser vurderer forvaltningen, at der er et besparelspotentiale på 2 mio. kr. årligt. En eventuel besparelse vil dog først kunne effektueres på sigt.

Pladser på krisecentre og herberger

Kommunen skal tilbyde midlertidigt ophold til kvinder, som har været udsat for vold eller trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familieforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn og kan optages i krisecentret anonymt ved egen henvendelse eller henvises fra offentlige myndigheder. Lederen af krisecentret træffer afgørelse om optagelse. Krisecentret orienterer herefter den pågældendes hjemkommune.

Kommunen skal ligeledes tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har en bolig eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Optagelse kan ske ved, at borgeren selv henvender sig eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen af herberget, der træffer afgørelse om optagelse på herberg. Herberget skal orientere kommunen om afgørelse om optagelse af kommunens borger på herberget, og ligeledes orientere når borgeren udskrives.

Det er således **ikke** kommunen selv, som visiterer til krisecentre eller herberger.

Når forvaltningen bliver orienteret om, at en borger har taget ophold på et krisecenter (hvis det ikke er anonymt) eller herberg, udarbejdes der en handleplan sammen med borgeren med henblik på eventuel tilbagevenden til egen bolig og/eller hjælp til anskaffelse af bolig.

I 2015 var der samlede udgifter til herberg/krisecenter på 4,8 mio. kr. Budgettet i 2015 var på 2,3 mio.kr. Budgetoverskridelsen på 51 % er et udtryk for en stærkt stigende tilgang af Hvidovreborgere til herberg/krisecentre. Forvaltningen forventer ligeledes et stigende niveau i 2016.

Hvad forventede handleplanen i forhold til krisecentre og herberger

Det var forvaltningens vurdering, at udgiften til området kunne reduceres, såfremt det var muligt at anvise borgeren en bolig. En del af disse borgere efterspørger små lejligheder. Ligesom beskrevet under de midlertidige botilbud har det heller ikke her været muligt at tilbyde egen bolig i det omfang, som har været efterspurgt.

Pladser på krisecentre og herberger fremadrettet

Det har vist sig, at et væsentligt større antal Hvidovreborgere har taget ophold på krisecenter eller på herberg i 2015.

En afgørende faktor i forhold til at kunne tilpasse hjælpen for de borgere, der bor i de forskellige typer af midlertidige tilbud, og som er klar til at ydes hjælp i egen bolig er, at der er en mulighed for at hjælpe dem med at få en bolig. Det gælder både i forhold til borgere, som er blevet klar til at flytte fra et midlertidigt botilbud og i forhold til borgere som er klar til at flytte fra et krisecenter eller et herberg. Det har stor betydning for styringen af området, at der kan anvises boliger nok.

Voksenrådgivningen vil derfor fremadrettet sikre, at borgere også er skrevet op til boliger uden for Hvidovre Kommune.

Som supplement til almene boliger til disse borgere, har Social- og Sundhedsudvalget den 3. maj 2016 besluttet at etablere 5 netværksboliger på Gl. Køge Landevej.

Den største udfordring, i forhold til at minimere antallet af borgere på krisecentre og herberg er dog mulighederne for at anvise boliger.

Borgere med socialpædagogiske støtte

Kommunen skal tilbyde hjælp, omsorg, støtte, optræning og hjælp til udvikling af færdigheder (socialpædagogisk bistand). Støtten ydes til personer, der har behov på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Formålet er blandt andet, at borgeren kan bevare eller forbedre sit funktionsniveau. Det kan for eksempel være i forhold til at mestre praktiske opgaver, egenomsorg, hygiejne, kommunikation, mobilitet m.v.

Socialpædagogisk støtte gives som udgangspunkt til hjemmeboende borgere, der har behov for støtte i hverdagen. Socialpædagogisk støtte gives til borgere med psykiske problemstillinger, udviklingshæmmede, autister, borgere med ADHD, borgere med komplekse sociale problemstillinger/ misbrug, døve personer med sociale vanskeligheder og senhjerneskadede.

Indsatsen skal ses som forebyggende i forhold til, at borgeren kan blive boende i egen bolig, kan udvikle, fastholde og vedligeholde funktionsniveau og opretholde eller udbygge sit netværk.

Forvaltningen har egne lokale socialpædagogiske tilbud i Socialpsykiatrien og Støttecenteret. På nuværende tidspunkt yder Støttecenteret støtte til 45 udviklingshæmmede borgere og Socialpsykiatrien yder støtte til 60 borgere. Derudover støttes 15 borgere via projektet "Housing first". Forvaltningen køber ligeledes ekstern støtte.

I 2015 var der i alt 150 helårspersoner, som modtog socialpædagogisk støtte for i alt 10,2 mio. kr. En stor del af disse modtager støtten i kommunens egne tilbud. I 2016 forventes ca. 160 personer at modtage støtte og langt de fleste i eget regi.

Hvad forventede handleplanen i forhold til socialpædagogisk støtte?

Handleplanen angav, at det ville være muligt at tilbyde en del borgere, der tidligere fik ekstern hjælp, hjælp i eget regi i stedet. Omlægningen af den pædagogiske støtte fra eksterne udbydere til lokale tilbud vurderes at kunne genere en årlig besparelse på 450.000 kr. Omlægningen af støtten fra eksterne udbydere til lokale tilbud er gennemført. Socialpsykiatrien er blevet opnormeret med en medarbejder og tilbyder nu støtte til en større borgergruppe.

En lille gruppe borgere som f. eks døve eller senhjerneskadede vil dog fortsat have behov for ekstern støtte, da det ikke er rentabelt at etablere støtten lokalt.

Socialpædagogisk støtte fremadrettet

Det forventes at antallet af borgere, der får støtte fra kommunens egne tilbud Støttecentret og Socialpsykiatrien vil være stigende, netop fordi der arbejdes med at give den mindst indgribende støtte, som kan tilgodese borgerens behov og flere borgere derved forventes at blive støttet i eget hjem, frem for at blive anvist et midlertidigt botilbud.

For borgere, der har en bolig, betyder det, at han eller hun får mulighed for at blive boende i sit lokalmiljø og nemmere kan bevare sit lokale netværk. Hvis borgeren ikke har netværk og tilknytning til lokalområdet, kan det være et af de mål, der skal arbejdes med via den socialpædagogiske støtte.

Det er aftalt med Socialpsykiatrien at undersøge mulighederne for at udvide støttemulighederne i aften og weekendtimerne. En mere fleksibel støtte vil sikre, at flere borgere kan få støtte i eget hjem.

Borgere i misbrugsbehandling

Kommunen skal tilbyde behandling af stofmisbrugere samt betale for alkoholbehandling. Misbrugsområdet er svært styrbart, da der er tale om "selvhenvenderprincippet". Det betyder, at alle borgere med et misbrug, uanset typen og social status, har krav på igangsat behandling indenfor 14 dage, uanset hvor førstegangshenvendelsen sker.

For så vidt angår stofmisbrugsbehandling har Hvidovre Kommune indgået en aftale med Behandlingscenter for Stofbrugere, KABS samt i mindre omfang andre leverandører. KABS er eneleverandør, når der er tale om behandling med substitutionsmedicin.

I 2015 modtog 141 borgere misbrugsbehandling til i alt 11,6 mio. kr. I 2016 forventes et lignende niveau.

Hvad forventede handleplanen i forhold til misbrugsbehandling

Handleplanen angav at det ville være muligt at tilbyde hjælp og støtte i egen kommune. Det ville dog kun kunne erstatte tilbud til borgere, som ikke kræver substitutionsmedicin.

Omlægningen af misbrugsbehandlingen fra eksternt til internt tilbud, vurderedes at kunne genere en årlig besparelse på 800.000 kr. Etablering af eget misbrugscenter blev ikke prioriteret i budget 2016.

Misbrugsbehandling fremadrettet

Forvaltningen vurderer, at det stadig vil være rentabelt at etablere et lokalt misbrugscenter for borgere med et misbrug, der ikke kræver substitutionsmedicin og vil derfor fremlægge en sag for det politiske udvalg i efteråret 2016.

Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)

Kommunen skal tilbyde BPA til borgere med en betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som nødvendiggør at yde denne ganske særlige støtte. Ydelsen gives som et tilskud til dækning af udgifter til, at borgeren selv kan ansætte hjælpere. Borgeren skal kunne fungere som arbejdsleder for hjælperne. Hjælpen vedrører pleje, overvågning og ledsagelse.

BPA-ordningerne tager udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse, borgeren skal selv kunne tilrettelægge og lede arbejdet i sin BPA-ordning. Det betyder at borgeren selv skal medvirke til at

hjælpen er dækkende, men det giver ligeledes mulighed for selv at planlægge en mere sammenhængende og fleksibel hjælp. Det giver denne lille gruppe af borgere med en betydeligt og varigt nedsat funktionsevne mulighed for at fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

BPA-ordningerne er forholdsvis omkostningstunge. Dels kombinerer de flere ydelser og samtidig er målgruppen "borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte."

I 2015 var der 16 borgere, som havde en BPA til en samlet udgift på 19,4 mio. kr. I 2016 forventes 15 borgere til ca. 19 mio. kr. Den gennemsnitlige udgift er på 1,2 mio. kr.

Som det ses ligger antallet af borgere, der er bevilget en BPA ordning på stort set samme niveau i 2016 som i 2015. Det er individuelt vurderet ud fra behovet, hvor mange timer i døgnet, der er bevilget støtte til og derfor også forskelligt hvad hver enkelt ordning koster.

Hvad forventede handleplanen i forhold til BPA?

Forvaltningen vurderede, at det var muligt at påbegynde en indsats, hvor borgerne blev revisiteret med henblik på at skabe en bedre balance mellem bevilling og forbrug. Revisitation og omlægning af hjælp i BPA ordningerne ville kunne generere en årlig besparelse på 0,5 mio. kr.

Det blev ligeledes vurderet, at ændringerne krævede etablering af et tværfagligt team (bestående af visitator, sagsbehandler, økonomimedarbejder). Desuden skulle der etableres et tæt samarbejde med jobcentret for borgere med BPA - ordninger, og som var i arbejde.

Dette team er først etableret i 2016, hvorfor den forventede udgiftsreduktion ikke er opnået på nuværende tidspunkt.

BPA fremadrettet

Alle borgere, der er visiteret til en BPA-ordning bliver nu sagsbehandlet af et særligt team. Teamet har et tæt samarbejde med visitationen og Jobcentret. Teamet har særlig fokus på borgerens forudsætninger for at være arbejdsleder.

Der er ligeledes godkendt en revideret kvalitetsstandard på området, hvilket vil betyde, at der fremadrettet sikres et mere ensartet serviceniveau med større balance mellem bevilling og behov i den enkelte ordning.

Med en mere ensartet visitation, der i højere grad vurderer borgerens forudsætning for at være arbejdsleder, vurderes det fortsat at der kan opnås en besparelse på 0,5 mio.kr.

Konklusion for den samlede indsats på det specialiserede voksenområde

I handleplanen vurderede Børn og Velfærd, at der ved en intensiv indsats kunne skabes et økonomisk råderum på 2,65 mio. kr. i 2015 og yderligere et råderum på 10,68 mio. kr. i 2016 og 2017.

I handleplanen vurderede forvaltningen, at det var nødvendigt at "gå på to ben" hvis Voksenrådgivningen skulle komme i mål med budgetudfordringen. Der blev iværksat en række initiativer, der skulle sikre en god borgerbetjening og et ensartet serviceniveau, med udgangspunkt borgerens ressourcer og rehabiliteringsmuligheder. Samtidig var der et stort fokus på økonomien på området og på hvordan udviklingen i forbruget kunne styres.

Der blev etableret et tværgående visitationsudvalg, bestående af chefer for sundhedsbørnefamilie- og voksenområdet. Visitationsudvalgets opgave er, dels at sikre et ensartet serviceniveau, dels at sikre et tværfaglig og helhedsorienteret indsats for borgeren i et forum for rådgiverne kan få faglig sparring i borgersager hvor der er mere end en afdeling involveret. Det tværgående visitationsudvalg har konsekvent fulgt handleplanen i forhold til at sikre en forhandling af tillægsydelser på bosteder og bevilling af beskæftigelsestilbud.

Der er blevet iværksat kompetenceudvikling af Voksenrådgivningens medarbejdere, for at sikre en generel opkvalificering af det faglige fundament.

Der er udarbejdet kvalitetsstandarder på enkelte områder, og der vil løbende blive udarbejdet standarder på alle områder.

Det er udarbejdet en faglig strategi, som skal forelægges for Social- og Sundhedsudvalget.

På trods af en målrettet og massiv indsats har det vist sig, at området stadig har store udfordringer, som primært skyldes den manglende adgang til at boligplacere borgere i Hvidovre Kommune, hvor borgeren kan hjælpes bedst og billigst.

Ved økonomirapporteringen ultimo marts 2016 forventes en budgetudfordring på 9,3 mio. kr.

Særligt i forhold til borgere på botilbud og ophold på krisecentre og herberg har udfordringerne været væsentligt større end handleplanen forudså.

Hvidovre Kommune har fortsat mange borgere på midlertidige botilbud.

Der er en gruppe på 15 borgere, hvor Voksenrådgivningen vurderer, at de vil profetere af at bo i egen bolig og som også selv ønsker at flytte i egen bolig med støtte, som stadig opholder sig på et botilbud, fordi det ikke har været muligt at anwise en bolig.

I forbindelse med udarbejdelsen af budgetanalysen til budget 2017, blev det tydeligt at Hvidovre Kommunes udfordringer er sammenlignelige med udfordringerne i de øvrige kommuner i omegnen af København. Dog har Hvidovre tidligere haft en tradition til at anbringe lidt flere borgere på midlertidige botilbud.

Voksenrådgivningens faglige fokus på borgerens egne ressourcer og rehabilitering, betyder at Voksenrådgivningen i langt højere grad vil visitere støtte i borgerens egen bolig, ligesom unge ikke automatisk anbringes i et botilbud. Voksenrådgivningen vil rådgive forældre om at lade deres børn skrive op til en bolig, ligesom andre unge.

Samtidig har antallet af borgere på herberg, været stærkt stigende i 2015. Området er ustyrbart, da alle borgere har ret til at lade sig indskrive på et herberg, såfremt de er boligløse.

Generelt har tilgangen af borgere, med behov for særlig støtte været stigende. Forvaltningen forventer ikke, at behovet vil være faldende i de kommende år.

I forhold til den konkrete budgetudfordring kan forvaltningen pege på følgende muligheder:

	Model 1	Budget i balance 2016	Budget i balance 2017	Budget i balance 2018
A	Konsekvent fastsættelse af egenbetaling	750.000	1.500.000	1.500.000
B	Nedjustering af serviceniveauet Omlægning / ophør af BPA	250.000	500.000	500.000
C	Netværksboliger på Gl. Køge Landevej	500.000	1.000.000	1.000.000
D	Generel nedjustering af bevillingsniveau	500.000	1.000.000	1.000.000
E1	Overflyttet midler fra	4.000.000	4.000.000	4.000.000

	børneområdet *)			
E1	Overflyttet midler fra sundhed og træning *)	2.000.000	2.000.000	2.000.000
	I alt	8.000.000	10.000.000	10.000.000

*) Vil efterfølgende kunne nødvendiggøre en tilpasning af serviceniveau på hhv. det specialiserede børneområde og sundheds- og træningsområdet

	Model 2	Budget i balance 2016	Budget i balance 2017	Budget i balance 2018
A	Konsekvent fastsættelse af egenbetaling	750.000	1.500.000	1.500.000
B	Nedjustering af serviceniveauet Omlægning / ophør af BPA	250.000	500.000	500.000
C	Netværksboliger på Gl. Køge Landevej	500.000	1.000.000	1.000.000
D	Generel nedjustering af bevillingsniveau	500.000	1.000.000	1.000.000
E2	Overflyttet midler fra børneområdet *)	4.000.000	3.000.000	
E2	Overflyttet midler fra sundhed og træning *)	2.000.000	1.000.000	
F	Etablering af plejepladser i eget regi for ældre borgere på § 108 tilbud			2.000.000
G	Omlægning af tilbud i eget regi, herunder misbrugsbehandling		750.000	1.250.000
H	Etablering af eget § 107 (muligheder undersøges og der fremlægges en sag)			3.600.000
	I alt	8.000.000	8.750.000	11.575.000

*) Vil efterfølgende kunne nødvendiggøre en tilpasning af serviceniveau på hhv. det specialiserede børneområde og sundheds- og træningsområdet

	Model 3	Budget i balance 2016	Budget i balance 2017	Budget i balance 2018
A	Konsekvent fastsættelse af egenbetaling	750.000	1.500.000	1.500.000
B	Nedjustering af serviceniveauet Omlægning / ophør af BPA	250.000	500.000	500.000
C	Netværksboliger på Gl. Køge Landevej	500.000	1.000.000	1.000.000
D	Generel nedjustering af bevillingsniveau	500.000	1.000.000	1.000.000
I	Indgår i budgetforhandlinger for 2016	8.000.000	6.000.000	6.000.000

	I alt	10.000.000	10.000.000	10.000.000

I alle 3 modeller er forudsat forslagene A-D.

I model 1 og 2 er desuden forudsat, at der overflyttes midler fra andre områder inden for Børn og Velfærd. I model 1 er der tale om en permanent overflytning, mens der i model 2 kun overflyttes i 2016 og 2017.

Model 2 har derudover tre yderligere forslag (F, G og H), som alle omfatter etablering af tilbud i eget regi. Disse kan først fuldt implementeres fra 2018, hvorfor der i model 2 er brug for en midlertidig overflytning af midler fra andre afdelinger i Børn og Velfærd.

I model 3 foreslås den resterende manglende finansiering at indgå i de kommende budgetforhandlinger for 2017 samt for så vidt angår 2016 i økonomirapporteringen pr. 30. juni 2016.